

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat KURUM tarafından yazılı olarak yanıtlanması konusunda gereğini saygılarımla arz ederim. (13.07.2021)

Av. Murat BAKAN

İzmir Milletvekili

M. Bakan

Avrupa Çevre Ajansı, atık olarak nitelenen ve işlenemeyen plastik atıkları işlenebilir malzeme adı altında yasa dışı bir şekilde Türkiye'ye ihraç ettiği gerekçesiyle bazı firmalar üzerine bir araştırma yürütmektedir.

Türkiye'nin 1 Ocak'tan itibaren karışık atık ithalatını yasaklamasına rağmen; İngiltere'den Türkiye'ye Ocak 2020'de 14 bin 335 ton gelen plastik atığın, Ocak 2021'de 18 bin 268 tona çıktığına dikkat çekilmekte ve Türkiye'nin bazı türlerdeki plastik atıkların ithalatını yasaklaması nedeniyle işletmecilerin atıkları yanlış tanımlamaya teşvik edilmiş olabileceği endişesi üzerinde durulmaktadır.

İngiltere ihracatçılarının, atıkları 19 12 04 kodlu 'yasaklanmış atıklar' değil, 15 01 02 kodlu 'plastik ambalaj atıkları' olarak sınıflandırarak kuralları çiğnediği düşünülmektedir.

İngiliz firmalarının Türkiye'nin bu yılın başında getirdiği yasağı göz ardı ettiği öne sürülmekte, karışık polimerler ve mekanik olarak işlenmiş plastik atıkların yasaklanması nedeniyle ihracatın bu kadar yüksek olması 'olağanüstü' olarak değerlendirilmektedir.

Çevre Ajansı'ndan elde edilen ambalaj ihracat verileri; plastik ambalaj ihracatının 2020'nin son çeyreğinde 44 bin 449 tonken, 2021'in ilk çeyreğinde yüzde 42 artarak 76 bin 867 tona çıktığını göstermektedir.

Yani, Türkiye'ye çöp kaçakçılığı yapıldığına işaret edilmektedir.

Yanı sıra, plastik atık ithalatı aynı zamanda suç rotalarını da belirlediği, Interpol'un geçen yıl yayınladığı ve Türkiye'nin de içinde bulunduğu suç rotası raporunun da bu kapsamda birlikte değerlendirmemiz gerektiği aşikardır.

48292

Basel Sözleşmesi'nin tüm ülkeler tarafından çeşitli yollarla delindiği; Çevre Ajansı'nın uyarıları ve dikkat çektiği verilerle, Interpol'ün suç rotaları raporuyla ve limanlarımızda geri gönderilmeyi bekleyen 10 binlerce ton çöple apaçık ortadadır.

Tüm bunlar olurken; alınan polietilen ithalatının yasaklanması kararından iki ay içinde cayılmış ve polietilen ithalatı yeniden serbest bırakılmıştır. Bu bağlamda;

1 – Çevre Ajansı'nın yürüttüğü çalışma ve paylaştığı veriler göz önünde bulundurularak Türkiye'ye çöp kaçaklığı yapıldığı yönündeki tespite dair açıklamanız nedir?

2 – 1 Ocak 2021'den önergieyi yanıtlayacağınız tarihe kadar geçen sürede, Türkiye'ye ihraç edilen atıkların kontrolü sırasında yasa dışı oldukları gerekçesiyle ne kadar miktar atık ülkeye alınmamıştır? Limanlarımızda/sınırlarımızda kalan bu atıklarla ilgili hangi işlemler uygulanmıştır?

3 – 1 Ocak 2021'den önergieyi yanıtlayacağınız tarihe kadar geçen sürede, yasaklı atıkları ülkeye sokmaya çalışan firmalar hakkında hangi cezai işlemler uygulanmıştır? Bu firmalar hangileridir? Uygulanan cezai yaptırımların detayları nedir?

4 – Ülkeye girişi yasak olan plastik atıkların atık kodların değiştirilerek Türkiye'ye ihraç edildiği yönündeki tespitle ilgili Bakanlığınız bir araştırma ve inceleme başlatmış mıdır? Başlattıysa detayları nedir? Başlatmadıysa gerekçesi nedir?

5 – Polietilen ithalatının yasaklanması kararıyla ilgili iki ay içinde geri adım atılarak yeniden serbest bırakılmasının sebebi/gerekçesi nedir?